Bezpłatnie

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie.

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Nr. 15. W Krakowie 13. maja 1916. Rocznik I.

Drukowane jako rękopis. — Przedruk dozwolony jedynie z podaniem źródła.

„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE"
Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie pojawiają się w miarę potrzeby. Wysyłka odbywa się bezpłatnie. Instytucye, korporacye, oraz kupcy, rękodzielnicy i przemysłowcy okręgu Izby otrzymują

„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE"
za ustnem lub pisemnem zgłoszeniem w biurze Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie, ul. Długa 1. p., Tel. Nr. 2318.
— Bez odpowiedzialności. —

Ograniczenia obrotu.

Ograniczenie obrotu przetworami olejów mineralnych, benzolem i olejami terowymi.

Rozporządzeniem ministeryalnem z 29. kwietnia 1916 (Dz. p. p. Nr. 127) rozszerzono obowiązek zgłoszenia na zapasy surowego teru z węgla kamiennego i brunatnego.

Do zgłoszenia obowiązane są przedsiębiorstwa, trudniące się fabrykacyą oraz przeróbką surowego teru. Zgłoszenie nastąpić ma wedle stanu z 15. maja b. r. Następne zgłoszenia przyrostu oraz ubytku zapasów uskuteczniać należy wedle stanu z 1. i 15. przed 5. względnie 19. każdego miesiąca.

Zajęciu podlegają po myśli nowego rozporządzenia benzyna i wszelkie oleje gazowe, prócz nich smary (Schmieröl) wszelkiego rodzaju, petrolkoks, surowy ter z węgla kamiennego i brunatnego, benzol a mianowicie benzol surowy, dalej benzol do motorów, benzol dla handlu, toluol, ksylol, Solventnaphta i benzol ciężki, olej terowy z węgla kamiennego, a mianowicie olej średni (oleje surowe połączone z kwasem karbolowym do 50%), olej ciężki (kreozot, Waschöl), olej antracenowy, do palenia, popędowy, karbolineum, olej do impregnowania oraz wszelkiego rodzaju oleje terowe z węgla brunatnego.

Obrót zajętymi materyałami dopuszczony może być tylko za specyalnem zezwoleniem Ministerstwa handlu, wzgl. Ministerstwa rolnictwa (w sprawach dotyczących n. p. sprowadzenia benzyny lub benzolu do maszyn rolniczych). Zezwolenie takie brzmi na nazwisko odbiorcy; można jednak w Ministerstwie uzyskać także zezwolenie na odstawienie sprowadzonych materyałów bezpośrednio do przedsiębiorstw, dla których mają być przeznaczone. Przedsiębiorstwa te są obowiązane po upływie terminu ważności tego zezwolenia nadesłać do Ministerstwa handlu wzgl. rolnictwa wykaz sprowadzonych artykułów wraz z podaniem nazwiska (firmy), miejsca zamieszkania (zakładu), rodzaju zajęcia oraz celu odstawienia towaru.

Bez zezwolenia Ministerstwa oddawać można wymienione materyały jedynie na wyraźne zamówienie lub zlecenie władz wojskowych. W formularzach zgłoszeń należy te zapasy osobno wykazać.

Poświadczenia zamówienia wzgl. ich odpisy winien oddawca przechować. Podania o zezwolenie na sprowadzenie materyałów kierować należy do Oddziału dla olejów mineralnych w Ministerstwie handlu wzgl. do Ministerstwa rolnictwa. Podania o pobór benzyny do maszyn rolniczych mają być poświadczone przez urząd gminny, o przywóz zajętych materyałów dla celów górniczych oraz wyrobu smoły ziemnej — przez urząd górniczy, w innych wypadkach przez władzę polityczną pierwszej instancyi lub inspektora przemysłowego. Podania o zezwolenie na wydanie zajętych materyałów wnosić należy do Ministerstwa handlu wzgl. rolnictwa. Wzory podań przeglądnąć mogą interesenci w biurze Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie.

Ceny maksymalne dla przetworów olejów mineralnych.

Rozporządzeniem ministeryalnem z 29. kwietnia 1916 (Dz. p. p. Nr. 128) uzupełnionem zostało w kilku szczegółach rozporządzenie z 18. grudnia 1915 (Dz. p. p. Nr. 378), dotyczące cen maksymalnych i warunków obrotu niektórych przetworów naftowych.

Nowe rozporządzenie wyłożone jest w biurze Izby handlowej i przemysłowej.

Obowiązek oferowania materyi mundurowych, plecakowych oraz podszewek krzyżowych.

Rozporządzeniem z 3. maja 1916 Nr. 9831/IV. ex1916 zarządziło Ministerstwo handlu przymusowe oferowanie (Anbotzwang) materyi mundurowych, plecakowych oraz podszewek krzyżowych (Futterköper) na ręce Centrali bawełnianej w Wiedniu.

Wedle rozporządzenia ministeryalnego z 13. kwietnia b. r. (Dz. p. p. Nr. 100) o ograniczeniu sprzedaży bawełny i towarów bawełnianych obowiązani są także przechowawcy artykułów, podlegających obowiązkowi oferowania, zgłosić swe zapasy Centrali bawełnianej we formie zwyczajnego listu przy załączeniu próbek.

Wydane przez Centralę bawełnianą „Objaśnienia" o obowiązku oferowania wymienionych artykułów mogą być sprowadzone z Izby handlowej i przemysłowej.

Zgłoszenie materyi wełnianych i półwełnianych oraz konfekcyi.

„Wojenny Związek przemysłu wełnianego" zwraca uwagę krawców, iż również ich zapasy (nietylko wytwórców i kupców) podlegają zgłoszeniu po myśli rozporządzenia ministeryalnego z 15. kwietnia b. r. (Dz. p. p. Nr. 104), dotyczącego zgłoszenia materyi wełnianych, półwełnianych i włóczkowych, konfekcyi z tychże, towarów włóczkowych oraz koców.

Ceny maksymalne siana i słomy.

Na podstawie § 4. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10. stycznia 1916 Dz. u. p. Nr. 12 w sprawie ustanowienia najwyższych cen za siano i słomę, zarządziło Namiestnictwo co następuje:

§ 1.

W drobnej sprzedaży siana i słomy t. j. w ilościach do 20 q konsumentom nie wolno przekraczać następujących najwyższych cen za jeden cetnar metryczny:

za siano nieprasowane	18 K
za siano prasowane	19 K 50 h
za słomę młóconą cepami, nieprasowaną	14 K
za słomę z młocki maszynowej, nieprasowaną	13 K
za słomę z młocki maszynowej prasowaną	14 K 50 h

Te ceny maksymalne mieszczą już w sobie koszta dostawy do konsumenta.

Jeżeli producent sprzedaje siano lub słomę w stodole, pozostają w mocy ceny ustanowione § 2. cytowanego rozporządzenia ministeryalnego, tj.:

za siano	13 K
za słomę z omłotu cepowego	9 K
za słomę z omłotu maszynowego	8 K

§ 2.

Za dowiezione na znaczniejsze targi siano i słomę przyzna władza powiatowa do cen maksymalnych ustanowionych §§ 2 i 3 cytowanego rozporządzenia ministeryalnego dodatki z uwzględnieniem kosztów dowozu na targ, które jednakże przy sprzedaży do 10 q nie mogą przekraczać kwoty 2 kor. za cetnar metryczny.

§ 3.

Za przekroczenie tego rozporządzenia i na jego podstawie wydanych zarządzeń będą polityczne władze powiatowe karały grzywnami do 5.000 K, lub karami aresztu do 6 miesięcy, o ile przekroczenie wedle istniejących ustaw surowszej nie podlega karze.

Dodatkowe uregulowanie obrotu cukrem.

Rozporządzeniem z 7. maja 1916 Dz. p. p. Nr. 132) upoważniło Ministerstwo handlu polityczne władze krajowe do podwyższenia wyznaczonej na miesiąc ilości cukru do $1^{5}/_{8}$ kg dla następujących kategoryi osób: robotnicy, pracujący w zakładach o nieprzerwanym ruchu, górnicy, nawet ci, którzy wyłącznie nad ziemią pracują; robotnicy hutniczy, personal kolejowy i pocztowy, zatrudniany przy ruchu oraz sprawujący warstwami służbę nocną; robotnicy stali i niestali, zatrudnieni w warsztatach kolejowych; robotnicy lasowi, zmuszeni do przebywania więcej niż dobę poza stałem miejscem zamieszkania.

Polityczne władze powiatowe upoważnione są do podwyższenia wyznaczonej na miesiąc ilości cukru najwyżej do $1^{5}/_{8}$ kg w wypadkach godnych uwzględnienia osobom chorym (o ile nie stołują się w zakładach) po wniesieniu podania potwierdzonego przez lekarza.

Na sprowadzenie podwyższonych ilości cukru wydane zostaną specyalne dodatkowe nieprzenośne karty cukrowe, ważne dla jednej osoby na przeciąg czterech tygodni, zawierające odpowiednią do podwyżki ilość odcinków na $^{1}/_{8}$ kg.

Wymienione na wstępie osoby, uprawnione do dodatkowych kart cukrowych (z wyjątkiem robotników lasowych) zgłoszone być winny przez zakłady, w których są zatrudnione, przy pomocy wykazów u właściwych Biur wydawania kart cukrowych. Zakłady, wymienione na wstępie, wykazać się mają potwierdzeniem inspektora przemysłowego; warsztaty kolejowe, potwierdzeniem Dyrekcyi kolejowej, iż praca odbywa się nieprzerwanie.

Robotnicy lasowi żądać mają dodatkowych kart cukrowych w Biurach wydawania kart za potwierdzeniem podwyższonej ilości cukru, wydanem przez urząd gminny.

Osoby chore zwrócić się mają o karty dodatkowe do Biura wydawania kart cukrowych z odnośnem poświadczeniem lekarskiem.

Polityczna władza krajowa może za zezwoleniem Ministra handlu podwyższyć wyznaczoną na miesiąc ilość cukru najwyżej o $^{1}/_{4}$ kg w uwzględnienia godnych wypadkach mieszkańcom tych gmin, które nawiedzone zostały wyjątkowym niedostatkiem. Polityczne władze krajowe upoważnione są również do udzielania wyjątkowych zezwoleń na kupowanie cukru na podstawie kart, wydanych przez gminy sąsiedniego kraju koronnego.

Podobne zezwolenie uzyskać mogą kolejowe magazyny środków żywności odnośnie do członków, posiadających karty cukrowe z sąsiednich krajów koronnych. Centrala cukrowa wydać może cukrowniom lub handlarzom cukru za zezwoleniem Ministra handlu wyjątkowe upoważnienie do nabywania cukru bez poświadczeń poboru. Upoważnienia takie należy okazać kontrolnym organom władzy skarbowej przy wywozie cukru z cukrowni, a następnie przechowywać je jako dowód w zapiskach.

Zakaz przyspieszonych sprzedaży towarów tkanych, włóczkowych i trykotowych.

Rozporządzeniem ministeryalnem z 5. maja 1916 (Dz. p. p. Nr. 130) zabroniono wszelkich urządzeń mających na celu przyspieszenie sprzedaży towarów tkanych, włóczkowych i trykotowych. Należą tu także materye tkane i włóczkowe oraz towary sporządzone z tych materyi. Wzbronione są wszelkie wysprzedaże inwentarza, wysprzedaże sezonowe, tygodniowe, wysprzedaże resztek, białe dnie lub tygodnie, sprzedaże reklamowe, licytacye publiczne i prywatne itd.

Zakazane są dalej wszelkiego rodzaju pisemne lub drukowane zaproszenia i zawiadomienia o sprzedaży, tudzież umieszczanie napisów o cenach zniżonych. W wyjątkowych wypadkach (n. p. w wypadku śmierci, zwinięcia interesu, konkursu) uzyskać można na sprzedaż tych artykułów zezwolenie Ministerstwa handlu.

Prawa wierzycieli do zaspokojenia swych pretensyi drogą sprzedaży publicznych pozostają nienaruszone. Instytucye, trudniące się sprzedażą publiczną, w szczególności urzędy i zakłady zastawnicze, obowiązane są 3 tygodnie przed rozpoczęciem sprzedaży zawiadomić o tem Ministerstwo handlu i podać gatunki i ilość dotyczących towarów.

Przekroczenia tego rozporządzenia podlegają karze pieniężnej do 5.000 K względnie aresztu do sześciu miesięcy.

Przywóz i wywóz towarów.

Ograniczenie obrotu tłuszczem wieprzowym, oraz słoniną z zagranicy celnej.

Po myśli rozporządzenia ministeryalnego z 8. maja 1916 (Dz. p. p. Nr. 133) tłuszcze wieprzowe oraz słonina, przywiezione z zagranicy celnej po wejściu w życie tegoż rozporządzenia, mogą być wprowadzone w obrót tylko przez upoważnioną Spółkę zakupu „Miles" w Wiedniu.

Bliższe postanowienia w tej sprawie wyda Minister spraw wewnętrznych.

Zarządy kolejowe oraz przedsiębiorstwa okrętowe obowiązane są o każdej przesyłce tłuszczów wieprzowych oraz słoniny z poza granicy celnej zawiadomić Spółkę zakupu „Miles" w Wiedniu.

Przekroczenia tego rozporządzenia podlegają karze pieniężnej do 5.000 K względnie karze aresztu do sześciu miesięcy.

Zakazy wywozu z Niemiec.

Zakazy przewozu i wywozu z Niemiec korku i wyrobów korkowych tar. cł. Nr. 635—637 rozszerzono obecnie także na drzewo i odpadki korkowe, tar. cł. Nr. 90 a. i 90 b. oraz na korki tar. cł. Nr. 638. — Zakazanym jest dalej wywóz i przewóz kamieni do szlifowania, wszelkich instrumentów mierniczych, służących do celów wojennych, smoły, z węgla kamiennego, daszków do czapek, skór dzikich zwierząt, (jak łosie, jelenie, sarny, dziki), pumeksu mielonego lub w ziarnach, papieru, papy oraz wyrobów z tychże. — Niedozwolonym jest przewóz zwierząt i produktów zwierzęcych, jak bydła, owiec, nierogacizny, świeżego i przyrządzonego mięsa z tychże zwierząt, oraz innych wyrobów mięsnych, w szczególności słoniny i smalcu wieprzowego; zakazanym jest również przewóz masła i sera.

Zakazom wywozu i przewozu podlegają w dalszym ciągu: zwierzące i roślinne materyały tkackie oraz towary z nich sporządzone (5. rozdział tar. cł.) tkaniny i worki z tekstylozy, tekstylit, (tar. cł. Nr. 391 a, 543 c); nie podlegają zakazowi: wyroby z jedwabiu, jedwab surowy z jedwabników morwowych, (tar. cł. Nr. 391 a, 392 a), surowy jedwab w połączeniu z innemi przędzami niż wełniana lub bawełniana, przędziwa z floretu jedwabnego (Nr. 398 a—c), nici jedwabne Nr. 399, z wyjątkiem chirurgicznych, jedwab surowy, sztuczny i floretowy o ile nie są oprzędzone włóknami metalowemi (drut lub blaszka), gęste tkaniny jedwabne, tkaniny meblowe i pokojowe, aksamit, plusz, tkaniny aksamitne lub pluszowe z jedwabiu, tiul jedwabny, jedwabna gaza, krepa, rękawiczki, pończochy i inne towary włóczkowe z jedwabiu, jedwabne materye i towary włóczkowe i siatkowe (z wyjątkiem siatek gazowych), materye koronkowe i koronki z jedwabiu, jedwabne wstawki i kanty koronkowe, hafty na jedwabiu, jedwabne towary pasmanteryjne, szenila, wyroby guzikowe, także na formach lub wkładach z drzewa, kości, rogu, skóry itp. (Nr. 412 b), wełna i inne włosy zwierzęce (z wyjątkiem końskich z grzywy i ogona), obrobione, przędziwo z wełny i innych włosów zwierzęcych i wyroby z niego, włosy z zajęcy, królików, bobrów, małp, piżmaków, nurków, także bajcowane, włosy jeleni, psów, (z wyjątkiem bydlęcych), szczeć Nr. 413 c., dywany z przędzy, sporządzone z grubych włosów zwierzęcych, tkaniny meblowe i pokojowe, farbowane, drukowane z wełny i innych włosów zwierzęcych, aksamit i plusz, tkaniny aksamitne i pluszowe, jak astrachan i plusz krymski, materye koronkowe i koronki, wstawki i kanty koronkowe z koronek wełnianych, tiul wełniany, towary z przędziwa bawełnianego, bawełniane materye koronkowe, koronki, wstawki i kanty z koronek, hafty na materyach niejedwabnych, inne roślinne materyały przędzalnicze, gęste tkaniny meblowe i pokojowe z juty, z przędziwa roślinnego sporządzony aksamit i plusz, gazy, tiule, koronki, materye koronkowe, wstawki i kanty z koronek, dalej materye dla introligatorów, tkaniny nie przepuszczające wody, linoleum, ceraty, płótno malarskie, tapety, odzież i inne przedmioty szyte z tkanin, filcu lub jedwabiu, sztuczne kwiaty z materyi, parasole, parasolki, obuwie z materyi lub filcu, włosy ludzkie i wyroby z nich, pióra zdobnicze, wachlarze, kapelusze oraz odpadki towarów z przędzy sporządzonych.

Urzędy cłowe w Niemczech upoważnione są do dopuszczenia do wywozu towarów podlegających nowym zakazom wywozu, o ile dołączone do nich będzie poświadczenie właściwej niemieckiej Izby handlowej, wzgl. urzędu gminnego, że towar, który ma być wywieziony, był zamówiony z zagranicy przed 15 marca 1916, a wytworzony przed 15. kwietnia 1916. Przewóz przesyłek tych artykułów, nadanych do 30. kwietnia 1916 (włącznie) jest dopuszczony bez wspomnianych poświadczeń.

Stosunki z Król. Polskiem.

Monopol spirytusowy i wódczany.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 22 kwietnia 1916, L. 55, dotyczące monopolu spirytusowego i wódczanego oraz zwalczania pijaństwa.

§ 1. Monopol przywozu i sprzedaży. Przywóz spirytusu i wódki do obszaru okupowanego oraz sprzedaż spirytusu i wódki w tym obszarze zastrzega się na rzecz c. i k. Zarządu wojskowego.

Pod nazwą spirytusu rozumieć należy wszelkie pędzone płyny wyskokowe, pod nazwą wódki wszelkie płyny tego rodzaju, które z dodatkiem lub bez dodatku służyć mogą za napój.

§ 2. Wyjątki z pod monopolu. Jenerał-Gubernatorstwo może postanowić w drodze rozporządzenia, że pewne rodzaje spirytusu lub wódki wyjęte są wogóle z pod monopolu przywozu i sprzedaży, lub że przywóz i sprzedaż ich może być pewnym osobom na ich prośbę pozwoloną.

§ 3. Przywóz i wywóz. Przywóz spirytusu lub wódki do obszaru okupowanego przez c. i k. Zarząd wojskowy wolny jest od cła.

Przywóz dla celów, określonych w § 4, punkt 1, 2, 3 i 6 ordynacyi cłowej (rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 31. maja 1915, Nr. 15 Dz. rozp.) nie ulega żadnym ograniczeniom.

Wywóz spirytusu lub wódki z obszaru okupowanego jest zakazany; wyjątków od tego zakazu udziela Jeneral-Gubernatorstwo lub organa upoważnione do tego rozporządzeniem Jenerał-Gubernatorstwa.

§ 4. Upoważnienia do sprzedaży spirytusu lub wódki. C. i k. Zarząd wojskowy może upoważnić pewne osoby do sprzedaży spirytusu lub wódki przez udzielenie koncesyi na handel spirytusu lub wódki w miarę postanowień II. rozdziału.

Koncesya zastępuje także pozwolenie zakupna (§ 4 rozporządzenia Naczelnego Wodza armi z 15. grudnia 1915, Nr. 47 Dz. rozp.)

§ 5. Ustanowienie cen. Ceny sprzedaży spirytusu lub wódki ustanawia Jenerał-Gubernatorstwo w drodze rozporządzenia. Rodzaje spirytusu lub wódki, wyjęte ogólnie na podstawie § 2 z pod monopolu przywozu i sprzedaży, mogą być także wyjęte z pod ustanowionej ceny.

Jenerał-Gubernatorstwo postanawia, po jakich cenach producent musi oddać spirytus i wódkę c. i k. Zarządowi wojskowemu i ustala ceny, po jakich c. i k. Zarząd wojskowy odstępuje je handlarzom. Te ostatnie ceny mają być za wódkę uiszczone w złocie; Jenerał-Gubernatorstwo może w wypadkach godnych uwzględnienia zezwolić na inny sposób zapłaty.

Uchyla się wszelkie pośrednie opłaty od fabrykacyi lub od sprzedaży spirytusu lub wódki, wprowadzonej lub nabytej przez c. i k. Zarząd wojskowy.

Postanowienia przemysłowe.

§ 6. Władza koncesyonująca, dokument koncesyjny. Do prowadzenia handlu spirytusem lub wódką potrzebne jest pozwolenie (koncesya) Komendy obwodowej, w której okręgu urzędowym przedsiębiorstwo ma być prowadzone.

Koncesya może być także nadaną dla handlu pewnymi rodzajami spirytusu lub wódki, albo dla pewnych rodzajów przemysłu,
w szczególności:

1. dla handlu takimi rodzajami spirytusu lub wódki, których sprzedaż wyjęta jest z pod monopolu c. i k. Zarządu wojskowego (§ 2),
2. dla handlu takimi rodzajami spirytusu lub wódki, których sprzedaż podpada pod monopol c. i k. Zarządu wojskowego (§ 4),
3. dla wyszynku wódki lub handlu wódką w ilościach mniejszych niż pięć litrów.

Pozwolenie wystawia się w formie dokumentu (dokument koncesyjny).

§ 7. Posiadacz koncesyi. Koncesyi udziela się tylko osobom godnym zaufania i nienagannego prowadzenia, które posiadają odpowiedne ogólne i kupieckie wykształcenie.

Prowadzenie przedsiębiorstwa przez dzierżawcę jest zakazane. Prowadzenie przedsiębiorstwa przez zastępcę na rachunek posiadacza koncesyi wymaga pozwolenia Komendy obwodowej. Zastępca musi odpowiadać warunkom pierwszego ustępu.

Po śmierci posiadacza koncesyi może być przemysł prowadzony na podstawie dawnego dokumentu koncesyjnego na czas wdowieństwa na rachunek wdowy, która żyła z nim aż do jego śmierci we wspólnem gospodarstwie domowem, lub na rachunek małoletnich potomków uprawnionych do dziedzictwa aż do ich pełnoletności; o tem należy donieść Komendzie obwodowej i wyznaczyć w razie potrzeby odpowiedniego zastępcę w myśl poprzedniego ustępu.

§ 8. Wyszynk wódki. Koncesyi na wyszynk wódki (§ 6, punkt 3) udziela się tylko takim kompetentom, którzy na podstawie innych uprawnień przemysłowych trudnią się w tym samym lokalu podawaniem potraw i wyszynkiem innych napojów.

Gospodarze, o których mowa w pierwszym ustępie, mogą podawać gościom w lokalu gospodnim wódkę w naczyniach niezamkniętych tylko w ilościach najwyżej do jednej ósmej litra.

Zresztą wolno spirytus i wódkę sprzedawać tylko w naczyniach zamkniętych według zwyczajów handlowych, podawanie tych napojów do spożycia w lokalu sprzedaży nie jest dozwolone.

§ 9. Lokal przedsiębiortswa. Na podstawie tej samej koncesyi może być handel spirytusem lub wódką prowadzony tylko w jednej gminie i tylko w lokalach wymienionych w dokumencie koncesyjnym.

O przesiedleniu w obrębie tej samej gminy należy donieść Komendzie obwodowej przynajmniej na tydzień przed otwarciem handlu w nowym lokalu. Przesiedlenie handlu wódką (§ 9) wymaga zatwierdzenia Komendy obwodowej.

§ 10. Rodzaj i rozmiary przedsiębiorstwa. Dokument koncesyjny ustanawia rodzaj i rozmiary przedsiębiorstwa, zwłaszcza rodzaje przedsiębiorstwa, wyliczone w § 6 pod 1, 2 i 3, oraz, czy towar może być oddawany tylko handlarzom, czy także wprost konsumentom.

§ 11. Nadzór władz. Prowadzenie handlu spirytusem i wódką stoi pod nadzorem władzy.

Organom, powołanym do wykonywania tego nadzoru, musi być dozwolony wstęp do lokali przedsiębiorstwa, ich przeszukiwanie i wgląd do ksiąg handlowych i innych zapisków o handlu spirytusem lub wódką.

Komendant obwodu może zarządzić, aby lokale, w których sprzedaje się wódkę, były zamknięte w pewne dnie lub o pewnych godzinach.

§ 12. Zakazane rodzaje sprzedaży. Używanie automatów do sprzedaży wódki jest zakazane.

Substancye niepłynne, przeznaczone wyłącznie do fabrykacyi wódki, wolno sprzedawać tylko przemysłowcom, uprawnionym do fabrykacyi wódki. Trzymanie takich substancyi w lokalach handlowych ogólnie dostępnych jest zakazane.

§ 13. Apteki. Sprzedaż pewnych rodzajów spirytusu lub wódki w aptekach na polecenie lekarskie nie podpada pod przepisy tego rozdziału.

Aptekarze uprawnieni są bez koncesyi z § 4. do sprzedawania spirytusu i wódek, dopuszczonych według przepisów sanitarnych do sprzedaży w aptekach.

Postanowienia prawno-prywatne.

§ 14. Niezaskarżalność należytości dłużnych za wypite napoje wyskokowe. Roszczenia powstałe ze sprzedaży wódki i innych napojów wyskowowych konsumentom nie są zaskarżalne, jeżeli dłużnik w czasie powstania późniejszego roszczenia nie był jeszcze uiścił się z dawniejszego długu takiego samego rodzaju, należącego się temu samemu wierzycielowi.

Roszczenia powstałe z kilkakrotnego podawania wspomnianych napojów temu samemu gościowi w czasie jego nieprzerwanego pobytu w gospodzie lub zamieszkania w tym samym domu zajezdnym, uważa się za jednolite roszczenie.

Długów, niezaskarżalnych w myśl ustępu 1, nie można też potrącać z wierzytelności dłużnika.

§ 15. Nieważność umów. Nieważne są:

umowy, dotyczące zastawu i poręczenia dla roszczeń, które według § 14 nie mogą być zaskarżone;

umowy najmu robotników, mocą których robotnik ma otrzymywać pędzone napoje wyskokowe na rachunek płacy.

Postanowienia karne.

§ 16. Podawanie napojów wyskokowych niedorosłym i pijakom. Nie wolno:

1. przy wyszynku lub handlu napojami wyskokowymi podawać lub pozwalać podawać tych napojów niedorosłemu dla jego własnego użytku;

2. częstować lub pozwalać częstować niedorosłego napojami wyskokowymi tego rodzaju, w takiej ilości, lub tak często, że użycie ich może szkodliwie oddziałać na jego zdrowie lub rozwój fizyczny.

3. pozwalać niedorosłemu, nad którym się ma nadzór, używać napojów wyskokowych tego rodzaju, w takiej ilości lub tak często, że użycie ich może szkodliwie oddziałać na jego zdrowie lub rozwój fizyczny;

4. podawać lub pozwalać podawać napojów wyskokowych osobie widocznie nietrzeźwej.

§ 17. Zakaz podawania napojów wyskokowych pewnym osobom. Komenda obwodowa lub naczelnik gminy do tego przez Komendę obwodową upoważniony mogą wydać zakaz podawania napojów wyskokowych pewnym osobom. Zakaz ten będzie ogłoszony w sposób zwyczajem przyjęty w obrębie, w którym obowiązuje.

§ 18. Obejście niezaskarżalności należytości dłużnych za wypite napoje wyskokowe; umowy nieważne. Nie wolno:

1. kazać sobie wystawiać prze dłużnika pretensyi niezaskarżalnej w myśl § 14, lub przez członków jego rodziny, delej przez osobę dającą mu zastaw lub porękę (§ 15), dokumentu który nie zawiera tytułu zobowiązania lub zawiera nieprawdziwy tytuł, a ma na celu obejście niezaskarżalności, zakazu potrącania lub nieważności zastawu lub poręki;

2. zapewniać sobie wypełnienie niezaskarżalnej pretensyi, wynikłej ze sprzedaży napojów wyskokowych, przez odebranie słowa honoru, przysięgi lub podobnego zapewnienia;

3. zawierać z robotnikiem umowy, która w myśl § 15 jest nieważną.

§ 19. Kompetencya karna i wymiar kar. Przekroczenia niniejszego rozporządzenia lub przepisu, wydanego na jego podstawie, będą — o ile nie podpadają pod surowszą karę — karane przez Komendę obwodową grzywną do pięciu tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy.

Obok kary aresztu może być nałożona grzywna do trzech tysięcy koron.

Postanowienia ogólne i końcowe.

§ 20. Upoważnienie do wydawania zarządzeń wykonawczych. Jenerał-Gubernator upoważniony jest do wydania wszelkich rozporządzeń i do stworzenia wszelkich urządzeń, potrzebnych dla przeprowadzenia monopolu spirytusowego i wódczanego.

§ 21. Zarządzenia przymusowe. Koncesya na handel spirytusem lub wódką może być każdej chwili cofniętą.

Koncesya musi być cofniętą, jeżeli przy prowadzeniu przedsiębiorstwa nie dotrzymano niniejszego rozporządzenia lub przepisu, wydanego na jego podstawie, mimo powtórnego ukarania i przestrogi urzędowej.

Dla zapewnienia skutku może Komenda obwodowa zamknąć przymusowo lokal przedsiębiorstwa i zarządzić zajęcie towarów.

§ 22. Postanowienia przejściowe. Zapasy spirytusu i wódki, znajdujące się w obszarze okupowanym, przeznaczone na sprzedaż, a nie wprowadzone lub nabyte przez c. i k. Zarząd wojskowy, mogą być sprzedawane bez pozwolenia c. i k. Zarządu wojskowego tylko do 15. maja 1916, o ile nie zostały przed tym dniem zgłoszone w Komendzie obwodowej, w której okręgu urzędowym są zamagazynowane.

Zgłaszający otrzymuje potwierdzenie zgłoszenia.

Zapasy niezgłoszone uzna Komenda obwodowa za przepadłe z dniem 15. maja 1916.

Zapasy zgłoszone mogą być sprzadawane bez pozwolenia c. i k. Zarządu wojskowego do 1. lipca 1916. Zapasy niesprzedane do tego czasu obejmie c. i k. Zarząd wojskowy po cenach umówionych lub po cenach po jakich odstępuje się spirytus lub wódkę handlarzom (§ 5, ustęp 2).

Podatki pośrednie, przypadające według ustaw krajowych, mogą być co do zapasów, określonych w pierwszym ustępie, podwyższone w drodze rozporządzenia Jenerał-Gubernatorstwa aż do wysokości stu procent stopy podatkowej.

Osoby, które otrzymały pozwolenie na wywóz pewnego zapasu spirytusu lub wódki z monarchii, mogą ten zapas wprowadzić do 15. maja 1916. Zapasy te podlegają po wprowadzeniu ich przepisom tego paragrafu.

§ 23. Uprawnienia przemysłowe. Handel zapasami, o których mowa w § 22, oraz handel tymi rodzajami spirytusu lub wódki, które są wyjęte z pod monopolu sprzedaży, może się odbywać bez koncesyi przepisanej w § 6, jeżeli handlarz w czasie wejścia w życie tego rozporządzenia był uprawniony do tego na mocy poprzednio nabytych uprawnień przemysłowych.

§ 24. Uchylenie dawniejszych przepisów. Uchyla się przepisy rosyjskie, tyczące się przedmiotów uregulowanych w niniejszem rozporządzeniu, w szczególności bonifikacye przy wywozie psirytusu lub wódki.

Pierwszy ustęp nie dotyczy zwrotu uiszczonych podatków.

§ 25. Wejście w życie. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1. maja 1916.

Dostawy.

Rozpisanie robót wodociągowych i kanalizacyjnych.

Prezydyum c. k. Sądu obwodowego w Nowym Sączu ogłasza publiczną rozprawę ofertową na wykonanie robót około urządzenia wodociągów i kanalizacyi w gmachu sądowym i dwóch budynkach więziennych sądeckiego Sądu obwodowego.

Roboty mają być wykonane po myśli przepisów wykonawczych do ustawy wodociągowej i kanalizacyjnej dla miasta Nowego Sącza. Wzory sporządzić się mających kosztorysów oraz przepisy budowlane, do których przy przeprowadzaniu kanalizacyi i urządzeniu wodociągów należy się stosować, będą wyłożone do przeglądnięcia i ewentualnego sporządzenia odpisów w kancelaryi prezydyalnej c. k. Sądu obwodowego w Nowym Sączu (I. piętro, Nr. biura 52, w godzinach urzędowych). Odrębne oferty na kanalizacyę, a odrębne na wodociągi nie będą uwzględnione. — Roboty powyższe należy rozpocząć najdalej do 14 dni od dnia zatwierdzenia oferty, a ukończyć najdalej do sześciu miesięcy od dnia rozpoczęcia. Wadyum ma wynosić 5% całej sumy kosztorysowej, a należy je złożyć bądź w gotówce, bądź też w papierach państwowych itp. w c. k. Urzędzie podatkowym w Nowym Sączu, a kwit kasowy na nie dołączyć do oferty. Oferty wraz z kosztorysami mają być sporządzone według formularzy, które do użytku interesowanych będą wyłożone w kancelaryi prezydyalnej. — Kosztorysy mają zawierać oprócz cen jednostkowych także ogólną sumę, na ich podstawie obliczoną. — Oferty i kosztorysy przepisowo ostemplowane wnieść należy w zapieczętowanych kopertach o napisie: „Oferta wraz z kosztorysem na kanalizacyę i wodociągi gmachu sądowego i budynków więziennych c. k. Sądu obwodowego w Nowym Sączu“, na ręce Prezydyum c. k. Sądu obwodowego w Nowym Sączu przed 9. czerwca 1916.

Dostawy materyałów dla ruchu kolejowego.

C. k. Dyrekcya kolei północnej w Wiedniu rozpisuje na czas od 1. lipca do 31. grudnia 1916 dostawę następujących materyałów: produkty chemiczne, lakiery, farby i chemikalia wszelkiego rodzaju, żelazo sztabowe, żelazo handlowe, wszelkiego rodzaju blachy, stal sprężynowa, odlewy stalowe i żelazne, części składowe z żelaza kutego i stali, narzędzia i sprzęty z drzewa dla warsztatów oraz narzędzia dla ślusarzy, kowali i tokarzy.

Oferty opatrzone stemplem za 1 K. wnosić należy do dziennika podawczego c. k. Dyrekcyi kolei północnej przed 25. maja 1916.

Bliższych informacyi udziela oraz formularzy dostarcza biuro IV/5. c. k. Dyrekcyi kolei północnej w Wiedniu (II. Nordbahnstrasse 50).

Dostawy materyałów.

C. k. Dyrekcya kolei państwowych we Lwowie rozpisuje na czas od 1. lipca do 31. grudnia dostawę następujących artykułów: materyały do oświetlenia elektrycznego, produkty chemiczne, emaliowane farby lakierowe, materyały biurowe, wyroby żelazne, drzewo rżnięte dla celów budowlanych i warsztatowych, różne odlewy, materyały do oświetlenia, środki do czyszczenia, środki uszczelniające, towary tkackie, powroźnicze, skórzane, szklane, wyroby szczotkarskie, dekstryna oraz spirytus.

Oferty opatrzone stemplem za 1 K. wnosić należy do c. k. Dyrekcyi kolei państwowych we Lwowie przed 25. maja 1916.

Bliższych informacyi oraz formularzy ofertowych zasięgnąć można w biurze Dyrekcyi kolei państwowych we Lwowie.

Dostawy materyałów.

C. k. Dyrekcya kolei państwowych w Stanisławowie rozpisuje na drugą połowę roku 1916 dostawę: żarówek elektrycznych, produktów chemicznych, farb, chemikalii, różnych fabrykatów walcowanych, towarów żelaznych, jak drut, plecionki, łańcuchy itd, pilników, narzędzi budowlanych, materyałów do oświetlania, czyszczenia i uszczelnienia, towarów pasmanteryjnych, tkackich, powroźniczych, szklanych, szczotkarskich, dekstryny oraz spirytusu.

Oferty opatrzone stemplem za 1 K. wnosić należy do c. k. Dyrekcyi kolei państwowych w Stanisławowie przed 25. maja 1916.

Bliższych informacyi oraz formularzy ofertowych nabyć można w biurze c. k. Dyrekcyi kolei państwowych w Stanisławowie.

Dostawa odzieży dla armii.

C. i k. Ministerstwo wojny rozpisuje na maj 1916 dostawę następujących artykułów:

obuwie (buty, buciki, półbuciki, obuwie turystyczne),

sukienne mundury (płaszcze, spodnie, bluzy, czapki),

ręczniki (nieobrębiane), opaski na szyję (z naszytkami),

bielizna dla oficerów (koszule, kalesony, chustki do nosa, skarpetki letnie),

spodnie skórzane (dla szoferów),

obuwie z drewnianemi podeszwami dla jeńców o skórze wierzchniej lichszego gatunku lub z odpadków skóry krowiej.

Oferty wraz z próbkami (w jednym pakiecie) opatrzone stemplem na 1 K. wnosić należy do 13. Oddziału (Bestellgruppe) Ministerstwa wojny w Wiedniu przed 20. maja 1916.

Oferty zawierać mają wszelkie dane dotyczące gatunku, ceny, ilości towaru, który ma być dostarczonym, oraz terminu dostawy.

Rozpisanie budowy.

C. k. Dyrekcya kolei państwowych w Krakowie rozda w drodze publicznej rozprawy ofertowej *wykonanie budynków dla nowego warsztatu wozowego* obok stacyi kolejowej w Tarnowie. Bliższe postanowienia o wnoszeniu ofert, szczegółwe kosztorysy, warunki budowy, plany formularze ofertowe itd. można przeglądać a względnie nabywać zaraz w wymienionej c. k. Dyrekcyi kolei państw., oddziale dla utrzymania kolei i budowy. Odnośne oferty, które można sporządzić tylko na przepisanym formularzu ofertowym należy wnosić odpowiednio ostemplowane i zapieczętowane z napisem: „Oferta na budynki dla warsztatu w Tarnowie“, najpóźniej do 26. maja 1916, g. 12 w poł. do c. k. Dyrekcyi kolei państw. w Krakowie. Otwarcie ofert nastąpi tegosamego dnia o godz. 4 popoł.

Oferta obowiązuje oferenta do 10. czerwca 1916. Wadyum, które należy złożyć w kasie c. k. Dyrekcyi kolei państw. równocześnie z wniesieniem oferty, wynosi 50.000 K i ma stanowić kaucyę w razie przyjęcia oferty. Jeżeli oferent nie podpisał wszystkich wykazanych i do przeglądnięcia wyłożonych załączników albo nie złożył wadyum w czasie przepisanym do wnoszena ofert, uważać się będzie jego ofertę jako nie istniejącą, jak również nie uwzględni się ofert, w których warunki zmieniono w jakikolwiek sposób.

Informacye.

Utworzenie ekspozytury cłowej w Baranowie.

Rozporządzeniem ministeryalnem z 1. maja 1916 (Dz. p. p. 131) utworzono w Baranowie ekspozyturę cłową, wyposażoną w prawa ubocznego urzędu cłowego II. klasy. Ekspozytura cłowa w Baranowie rozpoczęła już czynności.

Obrót spirytusem rafinowanym.

Austryacka Centrala spirytusowa oddała do obrotu handlowego na miesiące maj, czerwiec i lipiec po 1% spirytusu opodatkowanego w kampanii 1912/13.

W sprawie organizacyi przemysłu browarniczego.

W lokalu Izby handlowej w Pradze odbyła się 19. kwietnia 1916 narada przedstawicieli czeskich Izb handlowych i przemysłowych oraz zastępców związków browarniczych w sprawie zamierzonej przymusowej organizacyi przemysłu browarniczego na czas trwania ugody austryacko-węgierskiej. Obecni oświadczyli się jednogłośnie przeciw jakiejkolwiek organizacyi przymusowej oraz wyrazili zapatrywanie, iż ingerencya państwa nie ma sięgać dalej, niż tego wymaga wzgląd na ograniczone zapasy materyałów surowych, w szczególności jęczmienia.

Ilości zajętego jęczmienia i niektórych surogatów mają być poszczególnym krajom wydawane w stosunku do ich produkcyi, na podstawie planu kontyngentu wypracowanego przez Ministra skarbu.

Przydział jęczmienia winien następować przez osobną Centralę w Wiedniu, w której ma być zastąpiony przemysł browarniczy. czeski.

Informacya o biurze wywiadowczem.

W biurze Izby handlowej i przemysłowej otrzymać mogą po odpowiedniem wylegitymowaniu się interesowane przedsiębiorstwa handlowe lub przemysłowe p o u f n ą informacyę o pewnem większem biurze wywiadowczem w Berlinie, posiadającem zakład filialny w Wiedniu.

Nakład i własność Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie. Odpowiedzialny redaktor: Dr. Rudolf Beres. Czcionkami Drukarni Narodowej w Krakowie.